

FÖLDRAJZ

EMELT SZINTŰ

ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. október 13. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK

MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

A **feladatlap** megoldására felhasználható időkeret **240 perc**. A megoldáshoz **nem használhatja a középiskolai atlaszt**.

Amennyiben szükséges, **használja a zsebszámológépet, körzőt, vonalzót**, de a feladatlapban **tüntesse fel a megoldás menetét is!**

A feladatokat **tetszőleges sorrendben** oldhatja meg.

Először figyelmesen **olvassa el** a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd **gondolja át** válaszát, és azt **tintával (tollal) írja be** a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történt beírás esetén az adott feladatrésze nem kaphat pontot.

Mindig a feltett kérdéseknek megfelelően válaszoljon! Az elvártnál több válasz (pl. kettő helyett három példa megnevezése) nem jár többletponttal. A lehetséges helyes válaszok számnál több megadása azonban **pontlevonással jár**.

Az egyes feladatok megoldásával **elérhető** maximális **pontszámról**, illetve a részpontszámokról a feladatok mellett/után feltüntetett pontok tájékoztatnak. Kérjük, hogy a **szürke négyzetekbe** semmit **ne írjon!**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1. Melyik tudóshoz, híres emberhez kapcsolódnak a fogalmak illetve leírások? Írjon X jelet a megfelelő név alatti négyzetbe! Egy-egy meghatározáshoz több név is tartozhat. A lehetséges helyes válaszok számánál több X jel beírása pontlevonással jár.

1. A geocentrikus világkép megalkotója.

N. Kopernikusz
☐

G. Bruno
☐

K. Ptolemaiosz
☐

G. Galilei
☐

2. Megállapította, hogy a Napot a bolygóval összekötő vezérsugár egyenlő idők alatt, egyenlő területeket sűrol.

N. Kopernikusz
☐

I. Newton
☐

J. Kepler
☐

G. Galilei
☐

3. Szerinte a Nap csak egy csillag a sok közül, és nem a világegyetem központja. Nézeteiért az inkvizíció kivégeztette.

J. Kepler
☐

G. Bruno
☐

K. Ptolemaiosz
☐

G. Galilei
☐

4. Tudományos munkásságával a heliocentrikus világkép elfogadásához járult hozzá.

N. Kopernikusz
☐

G. Galilei
☐

K. Ptolemaiosz
☐

J. Kepler
☐

5. Megfogalmazta az általános tömegvonzás törvényét.

I. Newton
☐

J. Kepler
☐

G. Galilei
☐

G. Bruno
☐

6. A világűrűből láthatta a Földet.

E. Aldrin
☐

N. Armstrong
☐

I. Newton
☐

J. Gagarin
☐

7. Távcsove segítségével felfedezte a Jupiter négy holdját.

Kopernikusz
☐

G. Galilei
☐

K. Ptolemaiosz
☐

J. Kepler
☐

8. Leírta a bolygók mozgásának törvényszerűségeit.

G. Galilei
☐

G. Bruno
☐

J. Kepler
☐

I. Newton
☐

12 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Válaszoljon a kérdésekre, a feladat figyelmes tanulmányozása után!

Két repülőgép azonos időpontban száll fel, és megegyező sebességgel haladnak végig a kijelölt útvonalukon a célpontig.

„A” jelű repülőgép

Felszállás helye: é.sz. 90° ; k.h. 120°

Útvonal: a felszállás helyétől a hosszúsági kör mentén repül $66,5^\circ$ -nyi távolságot, majd keleti irányba fordul, és megtesz 15° -nyi utat az adott szélességi kör mentén.

„B” jelű repülőgép

Felszállás helye: é.sz. 90° ; ny.h. 90°

Útvonal: a felszállás helyétől a meridián mentén haladva megtesz 90° -nyi távolságot, majd keleti irányba fordul, és 15° -nyi utat tesz meg az adott szélességi kör mentén.

- a) Melyik repülőgép tesz meg nagyobb távolságot keleti irányba haladva? Húzza alá!

„A” jelű repülőgép

„B” jelű repülőgép

Indokolja meg választát!

.....

.....

3 pont

- b) Hol szálltak fel a gépek?

„A” jelű repülőgép:

„B” jelű repülőgép:

2 pont

- c) Mely szélességi kör mentén repültek keleti irányba a repülőgépek?

„A” jelű repülőgép:

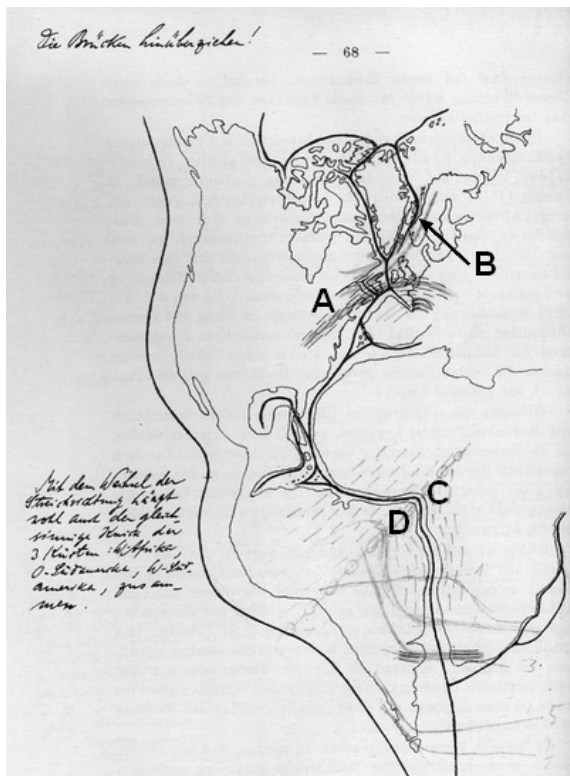
„B” jelű repülőgép:

2 pont

7 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Az alábbi rajzot egy német meteorológus, sarkkutató készítette a XX. század első harmadában. A kontinensek helyzetével kapcsolatos elmélete a század második felében egy forradalmian új elmélet alapját jelentette.

- a) Ki volt ez a tudós?

.....

1 pont

- b) Hogyan próbálta bizonyítani ez a tudós az elméletét az ábra „C” és a „D” betűjele alapján?

.....

.....

.....

.....

1 pont

- c) Mi a neve annak a tudományos elméletnek, amely az 1960-as évek elején született?

.....

1 pont

- d) Nevezze meg a rajzon az „A” és „B” betűvel jelölt hegységeket!

A:-hegység

B:-hegység

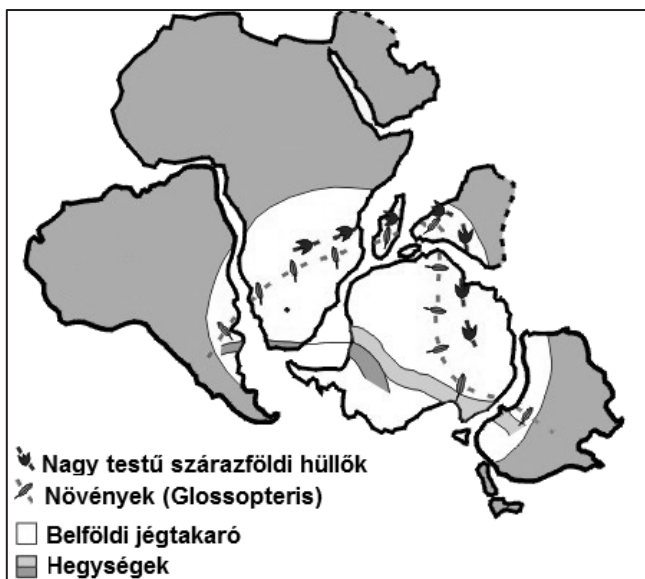
Melyik hegységrendszer tagja mindkét hegység?

.....-hegységrendszer

3 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- e) Az ábra a kontinensek elhelyezkedését mutatja a földtörténet egy szakaszában. Mi bizonyítható az ábra alapján? Karikázza be a helyes válaszok sorszámát! *A lehetséges helyes válaszok számánál több bekarikázása pontlevonással jár.*

1. A kontinensek helyzete nem állandó.
2. Egykor létezett a Pangea.
3. Az Atlanti-óceán mai kiterjedésében, helyzetében nem létezett mindig.
4. Az Antarktikan valaha éltek növények.
5. Dél-Amerika és Afrika hegységei egykorúak.

3 pont

Az ábrán is látható, hogy ebben az időben belföldi jégtaakaró borította a felszínt. Mivel bizonyítható ez? Írjon két lehetséges bizonyítékot!

—
 —

Mely földtörténeti idő eseményeit mutatja az ábra?

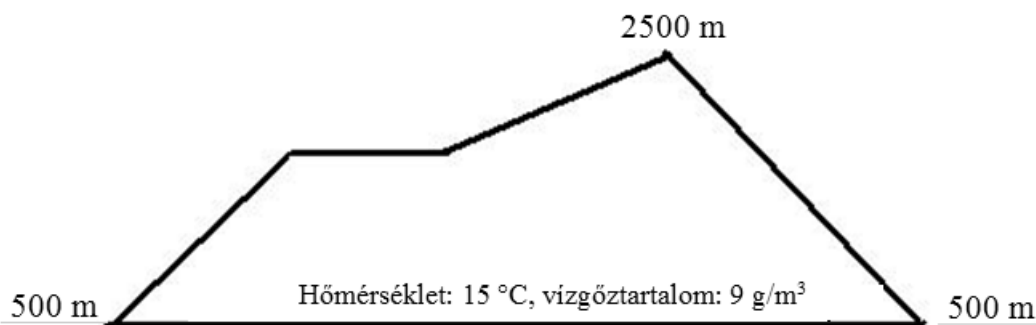
3 pont

12 pont

4. Olvassa el a szövegrészletet és tanulmányozza az ábrát, majd oldja meg a feladatot a források felhasználásával!

„Szerdán reggel 6-kor indultunk aznapi túránkra, az idő már kellemesen enyhe volt. Sajnos 800 m-es magasságban a fennsíkon eleredt az eső. Mivel nem volt nálam esőkabát, bőrig áztam. A hegy tetején $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$ alá süllyedt a hőmérséklet, jól esett a menedékházban a forró tea. Kétórás pihenő után folytattuk az utunkat. Szerencsére a hegy túloldalán 500 m magasságban már $25\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt a hőmérséklet.”

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A levegő legnagyobb vízgőztartalma

°C	-25	-15	-10	0	5	10	15	20	25	30	40
g/m ³	0,7	1,5	2	5	7	9	13	17	23	30	52

A mellékelt naplórészletbe sajnos három hibás állítás került. Keresse meg a hibákat! Indokolja meg, hogy miért hibásak ezek az állítások, és adja meg a helyes válaszokat!

A szükséges számításokat itt végezze!

1. hiba:

Indoklás:

Helyes állítás:

4 pont	
--------	--

2. hiba:

Indoklás:

Helyes állítás:

4 pont	
--------	--

3. hiba:

Indoklás:

Helyes állítás:

4 pont	
--------	--

12 pont	
----------------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. Oldja meg a felszín alatti vizekkel kapcsolatos feladatokat!

a) Mely fogalmakra ismer a leírások alapján? Írja a megfelelő fogalmat a vonalra!

1. A talajszemcsék közötti teret teljesen kitöltő víz.

.....

2. Két vízzáró réteg közötti víztartó rétegben elhelyezkedő víz.

.....

3. Hazánkban a 20 °C-nál melegebb, felszínre kerülő vizeket nevezzük így.

.....

4. A mészkő repedéseiben elhelyezkedő víz.

.....

4 pont	
--------	--

b) Napjainkban igen népszerűek az ásványvizek. Mit nevezünk ásványvíznek?

.....

.....

Honnan származik a vízben lévő ásványi anyag?

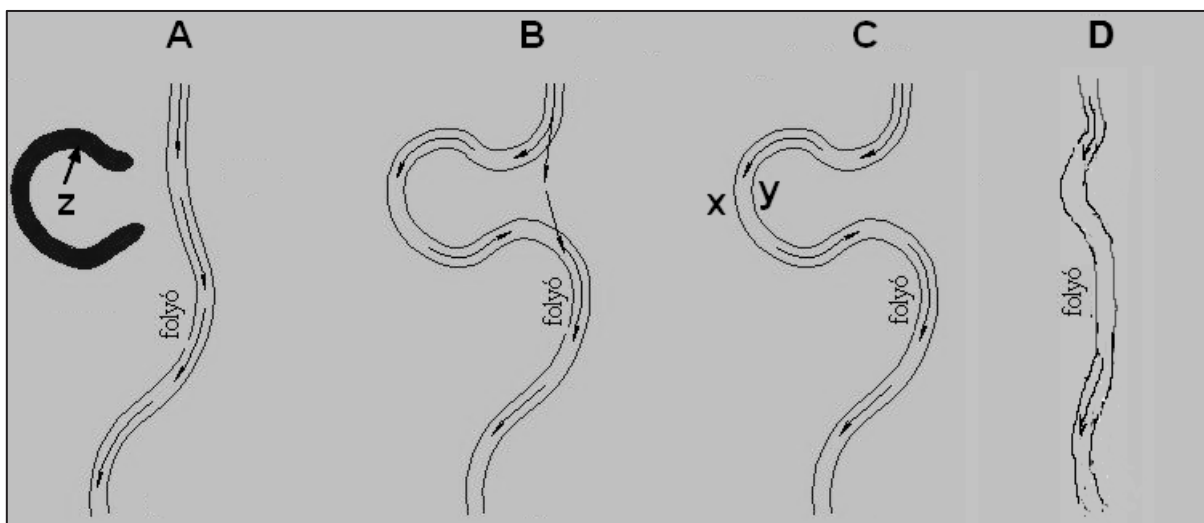
.....

.....

2 pont	
--------	--

6 pont	
---------------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6. Tanulmányozza az ábrát, majd oldja meg a feladatokat!

- a) Állítsa sorrendbe a folyamatnak megfelelő rajzokat! Kezdje a legkorábbi állapottal! Írja a betűjelet a megfelelő sorszám után!

1. 2. 3. 4.

1 pont

- b) Melyik betű („x” vagy „y”) jelöli az ábrán az alábbi képen látható meredek folyópartot? Írja a megfelelő betűt a kép melletti négyzetbe!

--

1 pont

- c) Válaszoljon a megfelelő betű („x”, „y”) beírásával!

Melyik betűvel jelölt part mentén mélyebb a folyó medre?

--

Melyik betűvel jelölt part közelében nagyobb a folyók sebessége?

--

2 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

d) Fogalmazza meg mi a sodorvonal!

.....

.....

1 pont	
--------	--

e) Mi a neve az ábrán „Z” betűvel jelölt képződménynek?

Mi idézi elő leggyakrabban a pusztulását?

2 pont	
--------	--

f) Mi jellemzi a képen ábrázolt folyó munkavégző képességét? Írja a megfelelő relációs jelet ($<$, $=$, $>$) a négyzetbe!

a folyó munkavégző képessége

--

 a hordalék elszállításához szükséges energia

Nevezze meg a folyó szakaszjellegét!

2 pont	
--------	--

g) Melyik vízállás esetén történhet meg „B” betűvel jelölt ábrarészen látható folyamat? Karikázza be az egyetlen helyes válasz betűjelét!

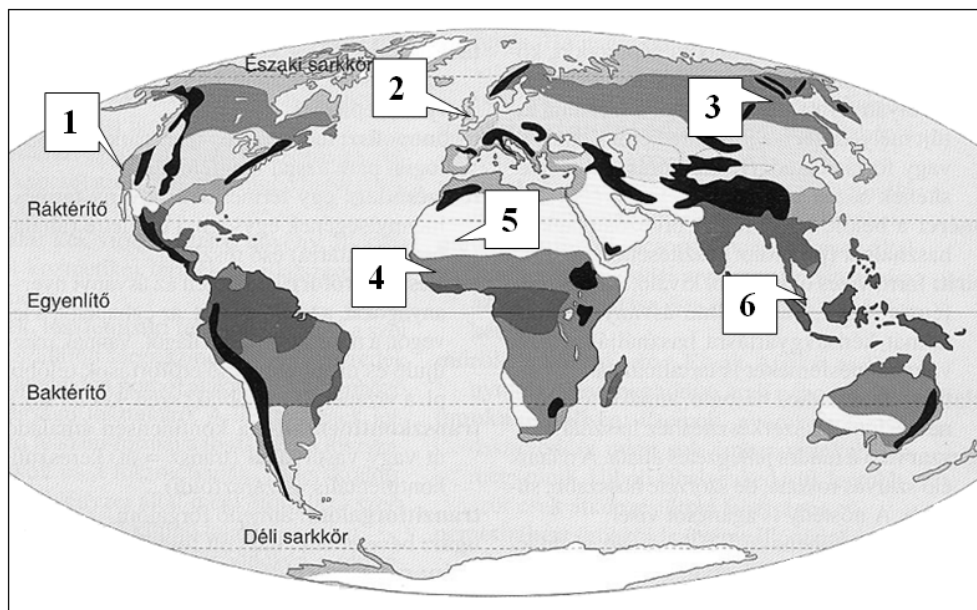
- A) kisvíz
- B) középvíz
- C) nagyvíz
- D) árvíz

1 pont	
--------	--

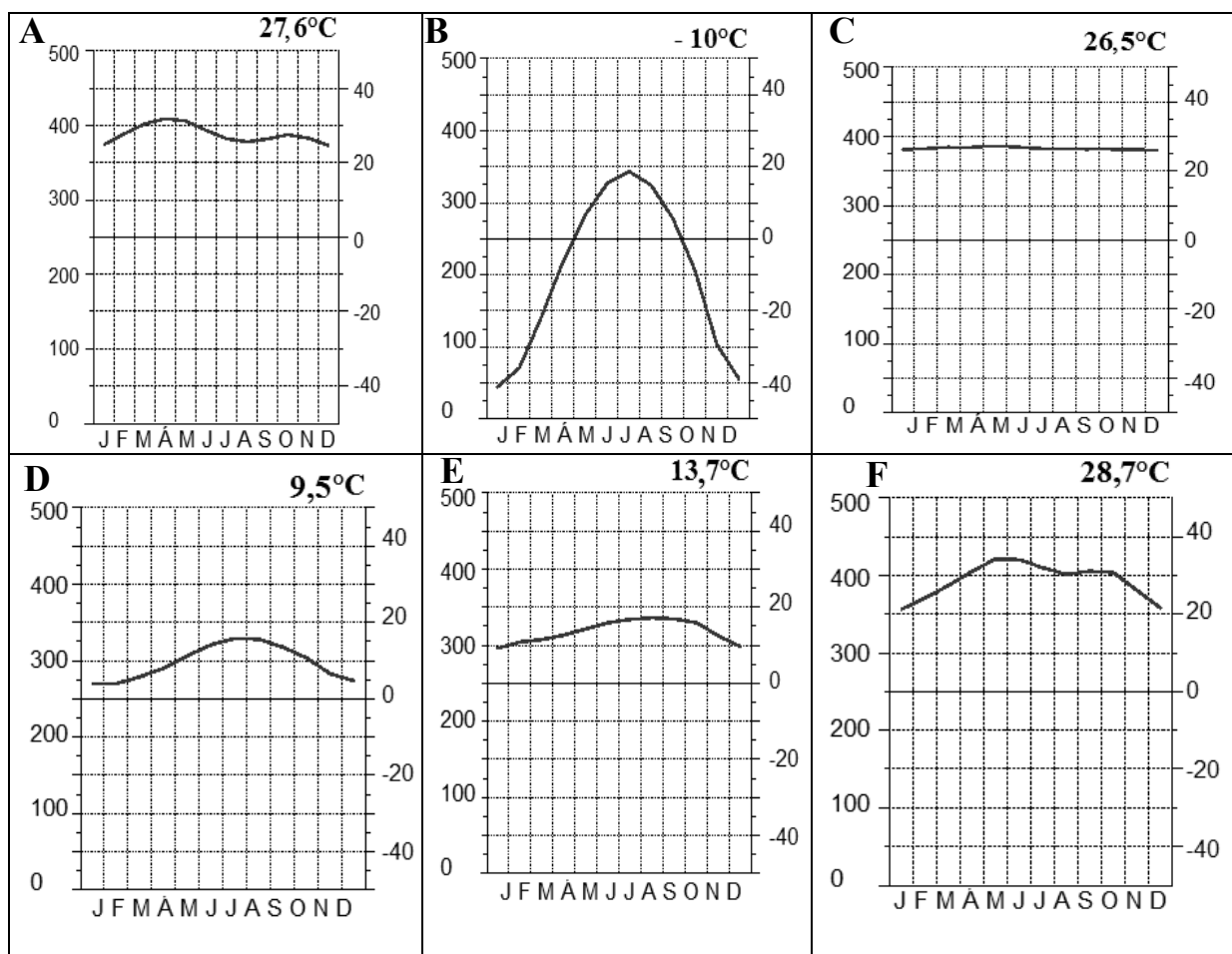
10 pont	
----------------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

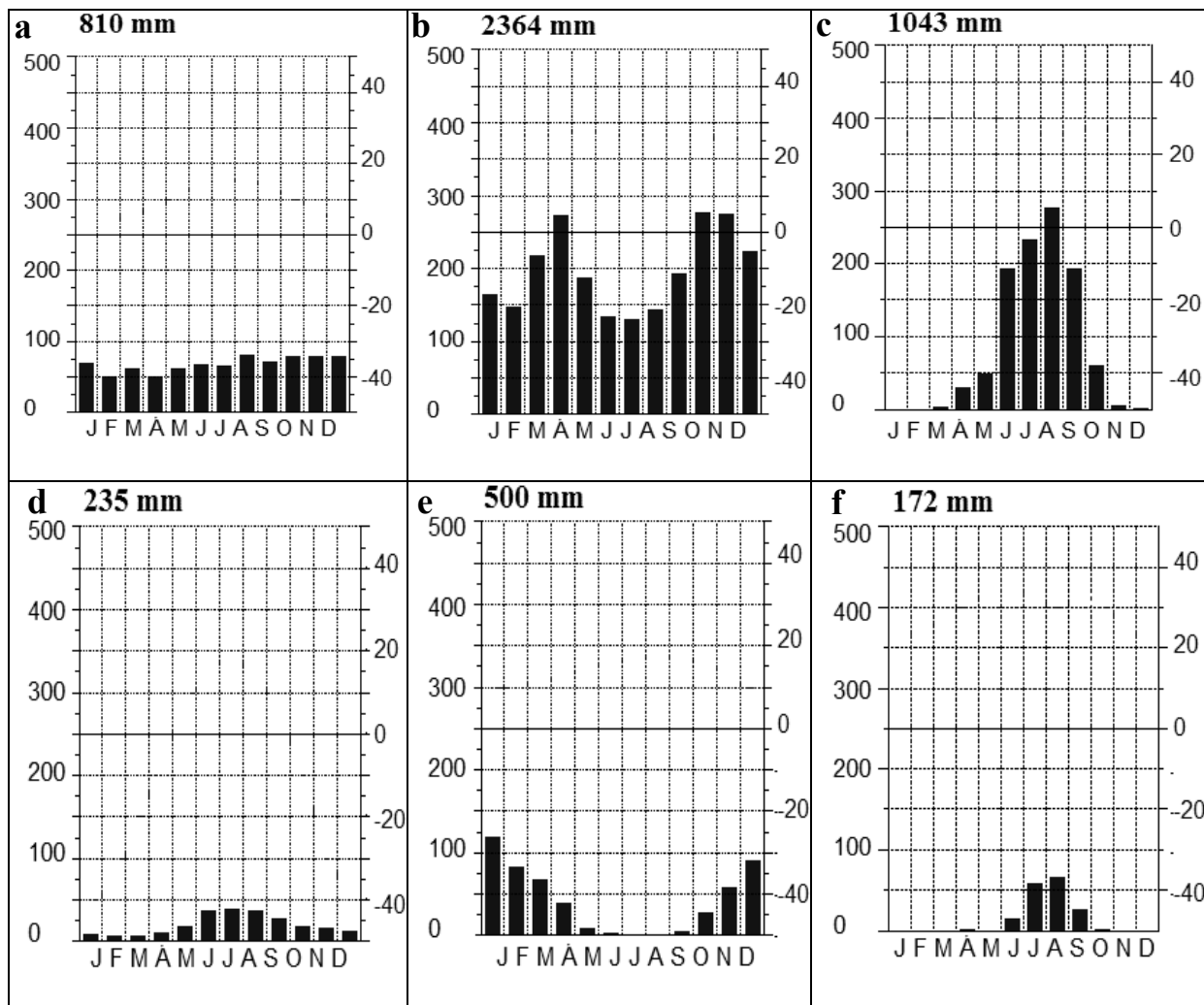
7. Egy kutatás során a Föld hat pontjáról készítettek éghajlati diagramokat. Szerkesztési hiba miatt azonban, külön-külön készültek el az évi csapadékmennyiség eloszlását és az évi középhőmérsékleteket ábrázoló diagramok.

Rendezze párba a számokkal jelölt mérőpontokhoz tartozó megfelelő hőmérsékleti és csapadék diagramokat! Írja a táblázatba a sorszám után a megfelelő diagramok betűjelét! Majd nevezze meg a jellemzők alapján az éghajlatot! *Egy betűjel csak egy helyre írható.*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Mérőpont	A hőmérsékleti diagram betűjele	A csapadék diagram betűjele	Éghajlat
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

18 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

8. Mely területekre igazak az egyes állítások? Írja a terület betűjelét a megfelelő állítás után a vonalra! Egy állításhoz több terület is kapcsolódhat, de egy táj csak egy helyre írható. A lehetséges helyes válaszok számánál több beírása pontlevonással jár.

- A) Donyec-medence
B) Góbi
C) Jangce-völgy

- D) Labrador-félsziget északi része
E) Nagy-tavak vidéke
F) Randstad

1. A népességek koncentrációk ősi típusa. Az intenzív, öntözéses mezőgazdaság a hagyományos művelési mód ellenére már korán lehetővé tette a népesség nagyarányú tömörülését.
.....
2. Az ipari termelés területi koncentrálódása bőséges munkalehetőséget teremtett. A fejlődés újabb és újabb iparágak megtelepedését vonta maga után. Mindez a népesség nagyarányú koncentrálódásához vezetett.
.....
3. Éghajlati okok miatt alacsony népsűrűségű táj, ahol a népesség elszórtan, nomadizálva él, bár újabban a téli időszakban állandó lakóhelyre húzódik.
.....

6 pont	
---------------	--

9. Mely településföldrajzi fogalmakkal kapcsolatosak az alábbi megállapítások? Írja a megfelelő fogalmat a megállapítás után a vonalra!

1. Olyan szórványtelepülés, amelynek házai és telkei egy-egy út, illetve vasútvonal mellé rendeződtek.
.....
2. A városi népesség létszámának növekedése és a városi életmód terjedése egyaránt jellemzi.
.....
3. A nagyváros és a környezetében elhelyezkedő, vele funkcionális kapcsolatban levő települések együttese.
.....
4. Az nagyvárosok agglomerációinak egybeolvadásával jön létre.
.....
5. Olyan település, amelynek lakossága a közeli nagyvárosban dolgozik és csak a munkaidő után tér haza.
.....

5 pont	
---------------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

10. A táblázat egy ország külkereskedelmének néhány jellemzőjét mutatja be. Tanulmányozza a táblázatot, és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

	Kivitel (millió euró)		Behozatal (millió euró)		Egyenleg (millió euró)	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Összesen	3822	4291	2737	3567	1085	724
Energiahordozók	204	164	500	831	-296	-670
Nyersanyagok	137	277	66	107	71	169

Megjegyzés: Az energiahordozók árindexe: 2010 = 100%, 2011 = 101%

A nyersanyagok árindexe: 2010 = 100%, 2011 = 101,5%

a) Döntse el, hogy igazak vagy hamisak a táblázat adataira vonatkozó állítások! Indokolja a választását!

1. *A nyersanyagok külkereskedelmi mérlege az adott országban a vizsgált időszakban deficit volt.*

Karikázza be a megfelelő választ! igaz hamis

Indoklás:

.....

2. *Az energiahordozók egyenlegének alakulását egyértelműen az energiahordozók árának emelkedése idézte elő.*

Karikázza be a megfelelő választ! igaz hamis

Indoklás:

.....

3. *2011-ben az országban import nyersanyagot feldolgozó és energiaigényes ipari tevékenység kezdődött.*

Karikázza be a megfelelő választ! igaz hamis

Indoklás:

.....

6 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- b) Állapítsa meg, hogyan változott az energiahordozók százalékos aránya a teljes exportból 2010 és 2011 között!
A számítást itt végezze!

Változás:

3 pont

9 pont

11. Egészítse ki a hiányos táblázatot a megadott fogalmak felhasználásával! A fogalmak között vannak olyanok is, amelyek összetartoznak, és két fogalom együtt alkotja a választ. Nem minden cellát tud kitölteni a fogalmak felhasználásával. Az üresen maradt helyekhez tartozó fogalmakat önállóan kell megadnia.

gépgyártás, közlekedés, feldolgozó, gazdasági, ipar, szolgáltatás

gazdasági szektor	ágazat	tevékenység
szekunder
.....
.....	info-kommunikációs kutatás

6 pont

12. Keressen kapcsolatot a betűkkel jelölt állítások és a hiteltípusok között! Írja a megfelelő állítás betűjelét a hiteltípusok után a négyzetbe! Egy-egy betű több helyre is írható.

- A) A pénzügyintézet ezt a kölcsönt forintban vagy euróban biztosítja nehézségekkel küzdő vállalkozásoknak, gazdasági társaságoknak, maximum 1 éves futamidőre.
- B) A bank ebben a hónapban 1%-os kamatkedvezményt nyújt, így 770 000 Ft-os személyi kölcsönt 5 évre havi 20 379 Ft helyett csak 19 353 Ft fix havi törlesztő részletért kínál, aktív számlahasználat esetén.
- C) A banktisztviselő érdeklődésünkre elmondta, hogy az 1 évnél hosszabb időre folyósított kölcsönök kamatát befolyásolja a mindenkorin infláció mértéke, az inflációt minimálisan 2%-ot meghaladó kamatterhekkel kell számítani.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rövid lejáratú hitel: ☐Hosszú lejáratú adósság: ☐ ☐Rögzített kamatozású hitel: ☐Változó kamatozású hitel: ☐

5 pont

13. Olvassa el az alábbi leírást, és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Azon cégek, amelyeket olyan helyszínen (országban) jegyeztek be, ahol a helyi törvények lehetőséget adnak arra, hogy a külföldön végzett tevékenységükből származó jövedelmük adómentes legyen, ha az adott országban nem tevékenykednek.

a) Írja a vonalra a fenti leírásban szereplő cégtípusok elnevezését!

.....

1 pont

b) Olvassa el az alábbi megállapításokat! Válassza ki azokat, amelyek a szövegben említett országokra jellemzőek! Írjon X jelet a megfelelő megállapítás sorszáma elé! A helyes válaszok számánál több X jel beírása pontlevonással jár.

	1. A mezőgazdaság nagyobb százalékkal járul hozzá az ország GDP-jéhez, mint a szolgáltatások.
	2. A GDP ágazati megoszlásában a szolgáltatásoknak van vezető szerepe.
	3. A világ vezető-nyersanyag exportáló országai.
	4. A világ vezető működőtőke-exportáló országai.
	5. Az országban többnyire pénzintézetek és vagyonkezelő társaságok szerepelnek a bejegyzett cégek között.
	6. Az országok gazdasága nagymértékben importfüggő.
	7. Az országok vezető gazdasági ágazatai közé tartozik a turizmus is.
	8. Súlyosan eladósodott országok.

3 pont

4 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

14. Oldja meg az inflációval kapcsolatos feladatokat!

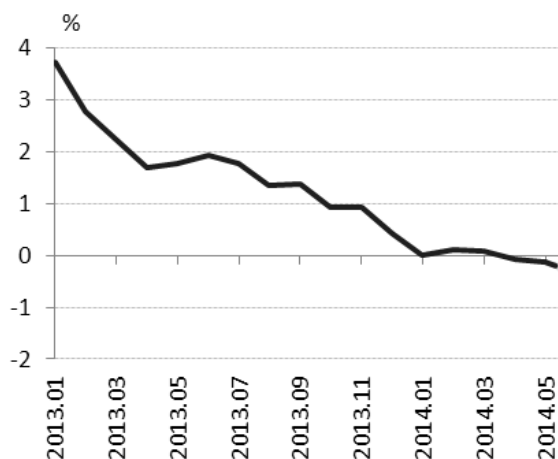
- a) Határozza meg, hogy mi az infláció!

.....

.....

3 pont

- b) Értelmezze a grafikon! Hogyan alakult az infláció a vizsgált időszakban? Foglalja össze röviden!

— (CPI= fogyasztói árindex, a fogyasztói árak alakulása)

Forrás: http://www.mnb.hu/Kiadvanyok/mnbhu_inflacio_hu/mnbhu-inflaciosjelentes-20140626

.....

.....

1 pont

- c) Mi lehetett a grafikonon ábrázolt folyamat oka? Nevezzen meg két lehetséges okot!

—

—

2 pont

6 pont

15. Oldja meg a Magyarország földrajzával kapcsolatos feladatokat!

- a) Nevezze meg az alábbi tájak jellemző talajtípusát!

1. Az Alföld és a Dunántúli-dombság lösszel borított tájai:

.....

2. A középhegységek tölgyvel és/vagy bükkösökkel fedett tájai:

.....

2 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- b) Nevezze meg hazánk egyetlen, külszíni fejtéssel bányászott energiahordozóját:

.....

1 pont	
--------	--

- c) Mely két érc kitermelése kapcsolódott a Bakonyhoz?

.....

2 pont	
--------	--

- d) Olvassa el az alábbi hiányos szöveget, és egészítse ki a szókészlet felhasználásával!
Nem tud minden kifejezést felhasználni!

*bevándorlás, dél, észak, halálozások, hetvenes, kelet, aprófalvak
népességszám-csökkenés, nyolcvanas, elveszületések, nyugat, tanyák*

Magyarország településszerkezetében a/az (1.)..... (500 fő alatti községek) nagy súlyt képviselnek. A területi elhelyezkedésüket tekintve ezek a települések javarészt a/az (2.).....-magyarországi és a/az (3.).....-dunántúli régióban helyezkednek el. Ezen települések nagy aránya ellenére az össznépesség csupán 3%-a él ilyen községekben. A kilencvenes években folytatódott a/az (4.)..... évek elején kezdődött demográfiai hanyatlás. A népességsökkenés 1998-tól azonban nem korlátozódik a legkisebb településekre: egyetlen régióban és településnagyság kategóriában sem haladja meg a/az (5.)..... aránya (9,6 ezrelék) a/az (6.)..... arányát, (13,9 ezrelék), így a/az (7.)....., az előregedés az ország egészét és már a fejlettebb és urbanizáltabb térségeket is érinti.

A szöveg az alábbi forrás alapján készült: http://www.terport.hu/webfm_send/3990.

7 pont	
--------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- e) Az f) feladathoz tartozó térképen a szaggatott vonalakkal körülhatárolt területek az ipari tengely 1989 előtti és utáni elhelyezkedését mutatják hazánkban. Azonosítsa, hogy melyik tengely melyik időszakhoz kapcsolható, írja a megfelelő évszámot jelölő betűt a megfelelő ellipszisbe!

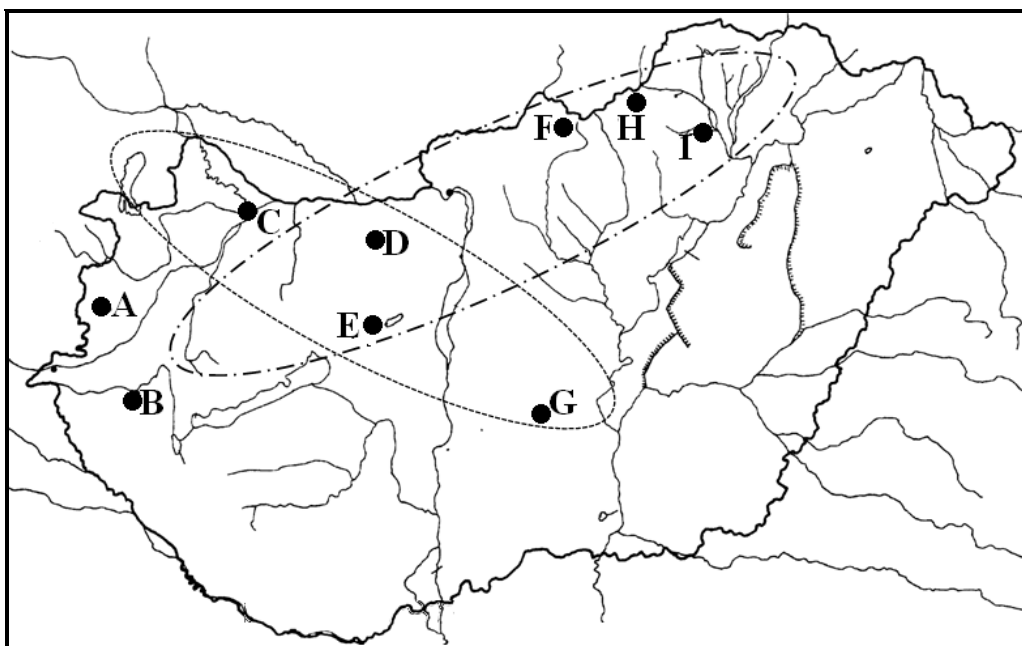
X – 1989 előtt

Y – 1989 után

1 pont

- f) Nevezze meg a térképvázlaton nagybetűkkel jelölt ipari központokat!

A:

B:

C:

D:

E:

F:

G:

H:

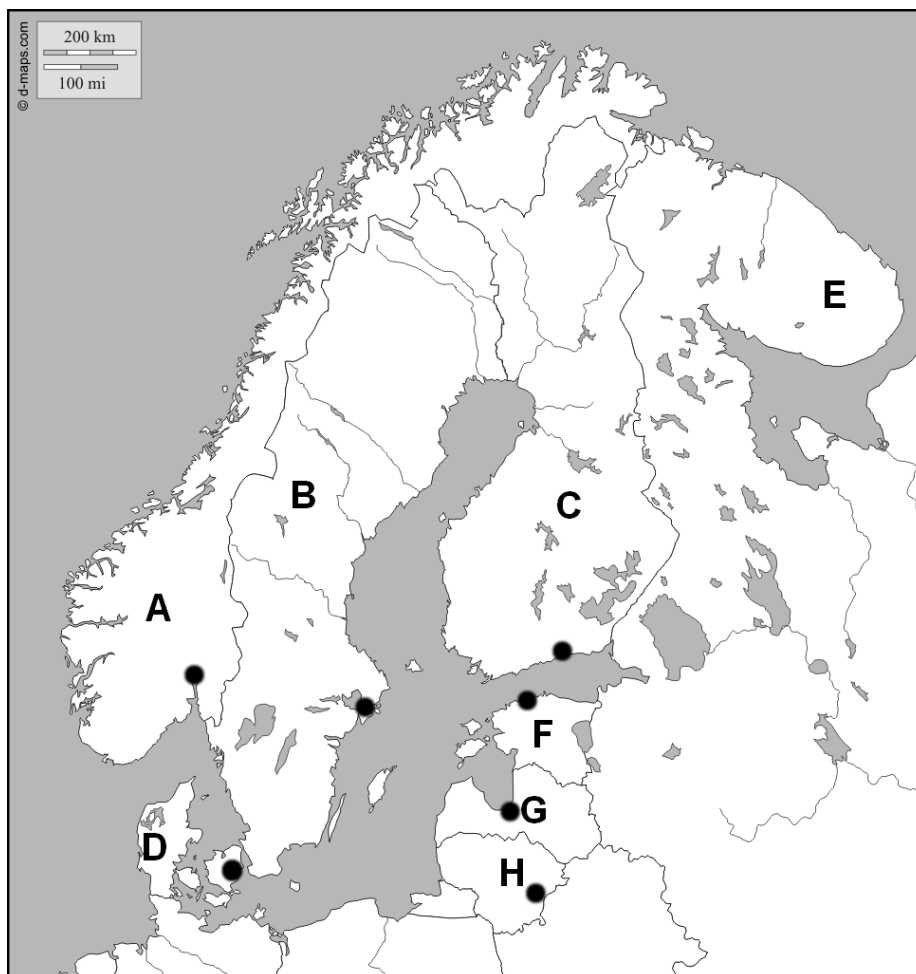
I:

9 pont

22 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

16. Az alábbi feladatok Észak-Európával kapcsolatosak. Tanulmányozza a térképvázlatot, és oldja meg a feladatokat!

- a) Nevezze meg a nagybetűkkel jelölt országokat és azok fővárosait! *Pont csak az ország és a főváros együttes megnevezéséért jár.*

A.	főváros:
B.	főváros:
C.	főváros:
D.	főváros:
E.	főváros:
F.	főváros:
G.	főváros:
H.	főváros:

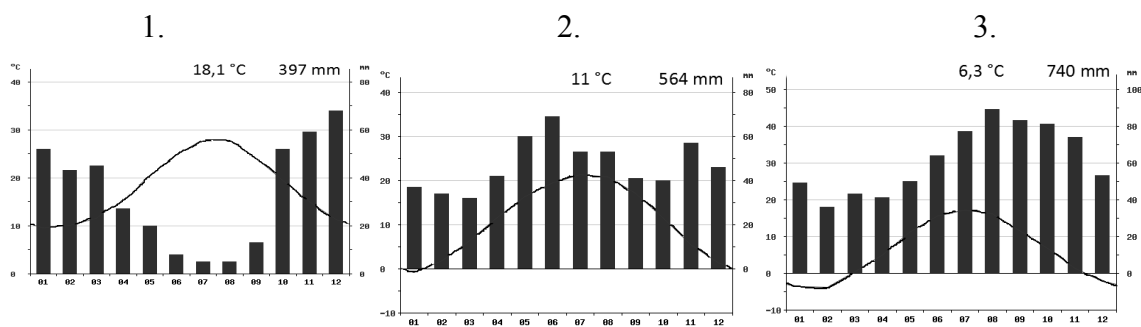
8 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- b) Hol fizetnek euróval a térképen szereplő országokban? Karikázzon be hármat az a) feladatrészen az országok betűjele közül! *A megfelelő országoknál több bekarikázása pontlevonással jár, de 0-nál kevesebb pont nem adható.*

3 pont

- c) Válassza ki az alábbi éghajlati diagramok közül azt, amelyik az „A” ország fővárosára jellemző! Karikázza be a megfelelő sorszámot!

1 pont

- d) A térképen szereplő országok közül melyikre jellemző az alábbi képen látható földrajzi képződmény (felszínforma)? Írja az ország betűjelét a kép alatti négyzetbe!

Az ország betűjele:

Mi a képződmény neve?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fogalmazza meg röviden, hogyan jött létre!

.....

.....

.....

Írjon egy példát képződmény gazdasági jelentőségére!

.....

.....

4 pont	
--------	--

- e) A térképen ábrázolt országok közül melyikre jellemzőek az alábbi állítások? Írja az ország betűjelét az állítás előtti vonalra!

- 1. A szántóföldek aránya ebben az országban a legnagyobb.
- 2. Földgáz-bányászata az Északi-tenger szénhidrogénkincsére épül.
- 3. A minőségi acélgyártás egyik nyersanyaga az országban bányászott vasérc.
- 4. Az olcsó villamos áramot többségében vízerőművekben állítják elő, ami a tengerentúli timföldet felhasználó alumíniumkohászatának az alapja.

4 pont	
--------	--

- f) Két ismert TNC-hez kapcsolódnak az alábbi képek. Írja a képek alatti négyzetbe annak az országnak a térképi betűjelét, amelyben az anyavállalat található!

1. kép

--

2. kép

--

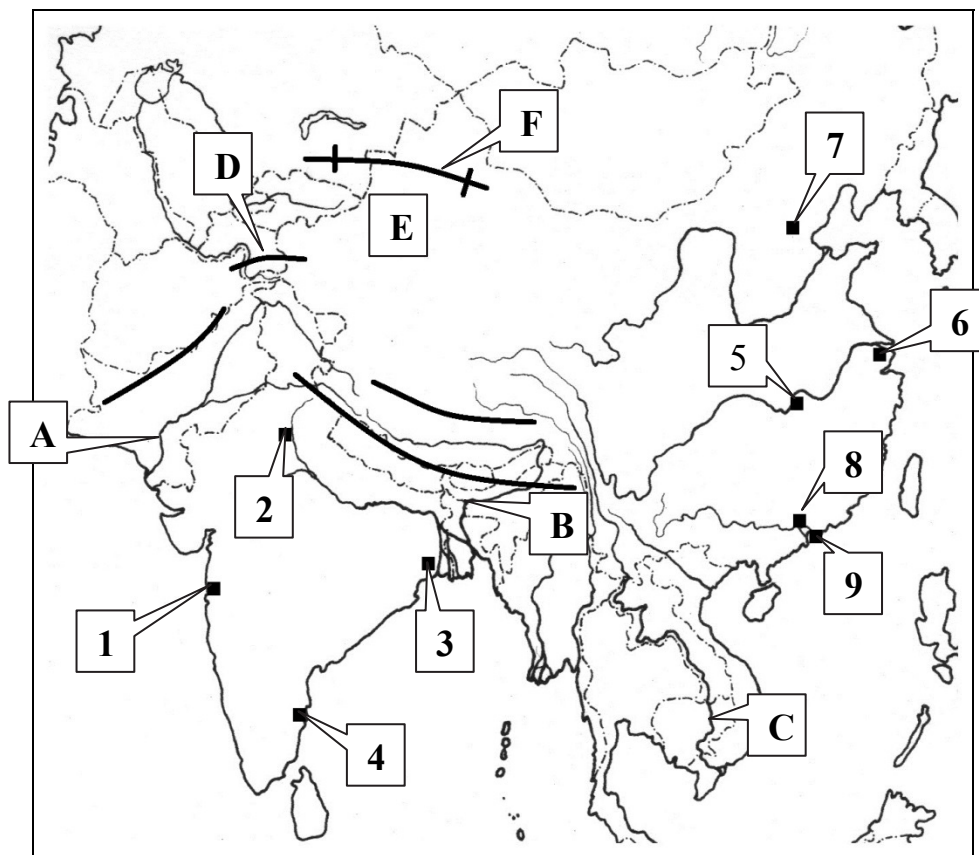
2 pont	
--------	--

22 pont	
---------	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

17. Oldja meg az Ázsiával kapcsolatos feladatokat

1. Tanulmányozza a térképvázlatot, és oldja meg a feladatokat!

a) Nevezze meg a nagybetűkkel jelölt földrajzi fogalmakat!

- A. (folyó)
 B. (folyó)
 C. (folyó)
 D. (hegység)
 E. (sivatag)
 F. (hegység)

6 pont

b) Írja a városok utáni négyzetbe a térképvázlaton hozzájuk tartozó sorszámot! *Nem tud minden sorszámot felhasználni. Nem tartozik sorszám minden városhoz, ebben az esetben írjon X-jelet a város neve mellé!*

Sanghaj ☐

Calcutta / Kolkata ☐

Mumbai /Bombay ☐

Manila ☐

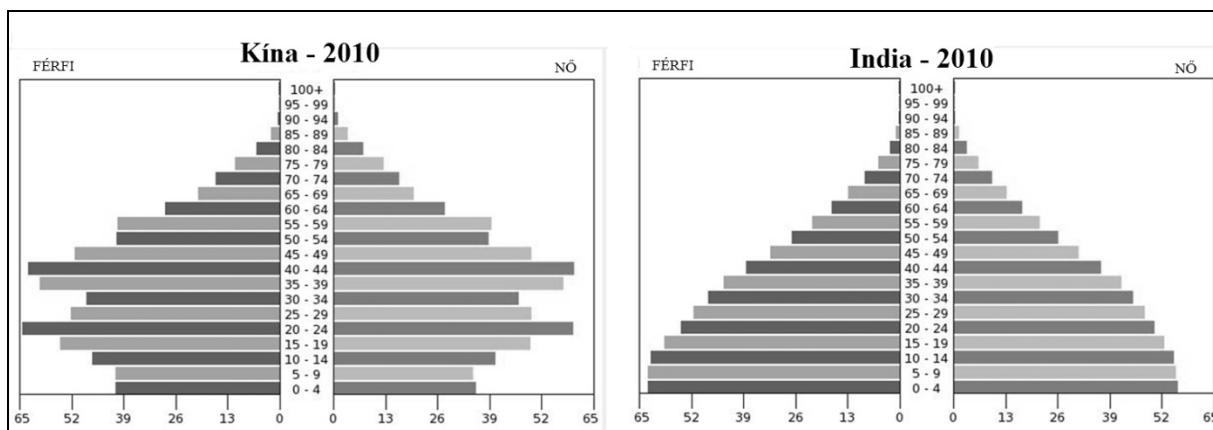
Kanton ☐

Új-Delhi ☐

6 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Válaszoljon az ábra segítségével a kérdésekre!

Miért tér el a kínai korfa alakja az indiaiétól?

.....

Melyik országban magasabb a születéskor várható élettartam?

.....

Hosszabb távon milyen hatása lesz ennek a folyamatnak...

- a két ország népességszáma szempontjából?

.....

- Kína demográfiai jellemzőinek szempontjából?

.....

4 pont

3. Melyik országra vonatkoznak az alábbi állítások? Írja az állítások sorszámát a megfelelő helyre!

1. Gazdaságának fejlődésében meghatározó szerepe volt a különleges gazdasági övezeteknek.
2. Bár hivatalosan megszűntek, de a mindennapi életben ma is fontos szerepe van a kasztoknak.
3. Az ország lakosainak többsége muzulmán.
4. A világ legnagyobb szarvasmarha állományával rendelkezik.
5. A világ legnagyobb valutatartalékával rendelkezik.
6. Feketeszén bányászata első a világon.
7. Az ország tagja az OPEC-nek.
8. Az országra óriási társadalmi-gazdasági és területi különbségek jellemzőek.

India:	Kína:
Mindkettőre vonatkozik:	Egyikre sem vonatkozik:

8 pont

24 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

18. Tanulmányozza a táblázatot, és válaszoljon a kérdésekre!

1901–2009 közötti változás Magyarországon		
	A hőmérséklet eltérése az átlagtól (°C)	A csapadék eltérése az átlagtól (%)
éves átlag	+0,99	-7
tavas	+1,08	-19,8
nyár	+1,17	+8,9
ősz	+0,68	-16,6
tél	+0,65	+1,4

Forrás: <http://www.met.hu>

- a) Mely globális problémát jelzik a táblázat adatai?

.....

Foglalja össze a táblázatban látható változás lényegét egy mondatban!

.....

.....

3 pont

- b) Hogyan befolyásolja a folyamat az átmeneti évszakok csapadékmennyiségét?

.....

Hogyan befolyásolja a folyamat a téli időjárást? Soroljon fel két lehetséges változást!

.....

3 pont

- c) Nevezzen meg két olyan társadalmi (emberi) tevékenységet, amely meghatározó jellegű a globális probléma kialakulásában!

.....

.....

2 pont

- d) Hogyan mérsékelheti a magyar mezőgazdaság a változások kedvezőtlen hatását? Nevezzen meg
- két
- helyes megoldást!

—

—

2 pont

10 pont

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

19. Tanulmányozza a képet és oldja meg a feladatokat!

1. Mely környezeti problémát mutat be a kép?
2. Mely külső erő idézte elő ezt?
3. Melyek a folyamat káros következményei? Fogalmazzon meg egyet!
.....
.....
4. Hogyan lehet mérsékelni a káros hatást? Írjon egy lehetséges megoldást!
.....

4 pont	
---------------	--

<i>A feladatlappal elérhető összes pontszám: 200 pont</i>
--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám
1.	12	
2.	7	
3.	12	
4.	12	
5.	6	
6.	10	
7.	18	
8.	6	
9.	5	
10.	9	
11.	6	
12.	5	
13.	4	
14.	6	
15.	22	
16.	22	
17.	24	
18.	10	
19.	4	
ÖSSZESEN		200
Az írásbeli vizsgarész pontszáma ÖSSZESEN/2=		100

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
Földrajzi ismeretek és képességek — feladatsor Írásbeli vizsgarész		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: